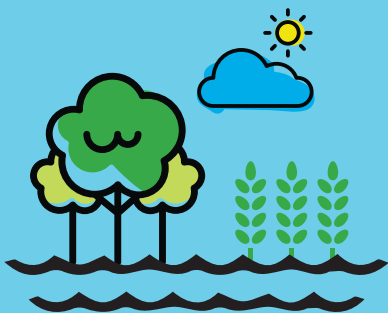

ចំណេះស្រាយផលប៉ះពាល់ពី
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើន
សេដ្ឋកិច្ចក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ម៉ូដែលមួយដែលសមស្របត្រូវបានបង្កើតដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា និងកំណត់អាទិភាពនៃអន្តរាគមន៍សំខាន់ៗដើម្បីការពារកំណើនសេដ្ឋកិច្ចពីផលប៉ះពាល់ទាំងនេះ។

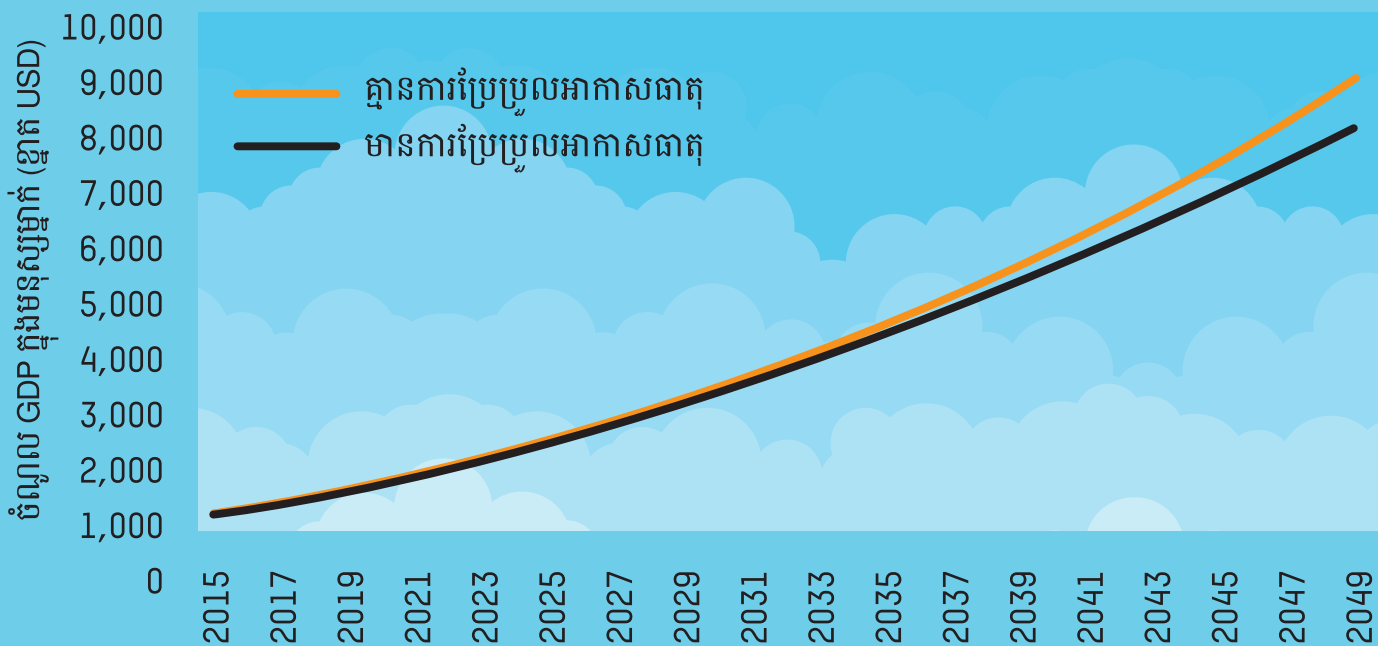
ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ច

ផលប៉ះពាល់សំខាន់ៗ លើសេដ្ឋកិច្ច

ក្រោមសេណារីយ៉ូចម្រង (Headline Projection) បានសន្មត់ថា សីតុណ្ហភាពសាកលនឹងរក្សាកំណើននៅក្រោម២អង្សាសេនៅឆ្នាំ២១០០^១ ប្រសិនបើប្រទេសកម្ពុជារក្សាការវិនិយោគកម្រិតបច្ចុប្បន្នលើសកម្មភាពបន្តទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនោះផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនឹងកាត់បន្ថយផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (GDP) ២,៥ភាគរយនៅឆ្នាំ២០៣០ និង ៩,៨ភាគរយនៅឆ្នាំ២០៥០។ ស្របពេលនេះដែរ អត្រាកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបប្រចាំឆ្នាំនឹងត្រូវកាត់បន្ថយជាមធ្យមចំនួន ០,៣ភាគរយ រវាងឆ្នាំ២០១៦ និង ២០៥០ (ចន្លោះពី៦,៩% ទៅ ៦,៦%) ហើយនឹងពន្យារពេលមួយឆ្នាំនៃការប្រែក្លាយប្រទេសកម្ពុជាទៅជាប្រទេសដែលមានប្រាក់ចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០។

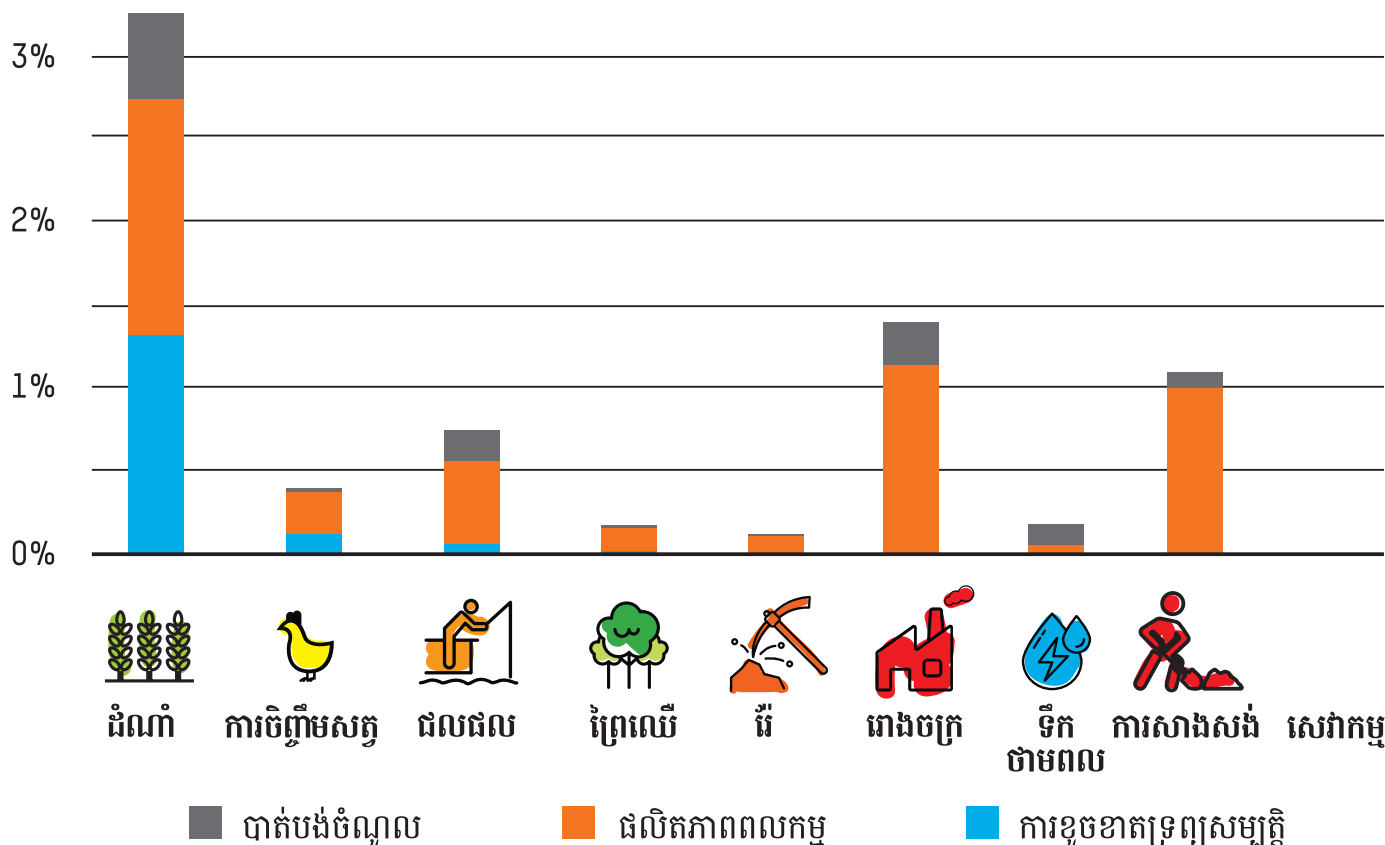
ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបក្នុងឆ្នាំ២០៥០នឹងទាបជាង៩,៨%

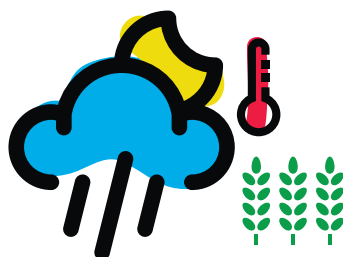
¹ សេណារីយ៉ូ RCP ៤,៥ របាយការណ៍វាយតម្លៃលើកទី៥ របស់ក្រុមប្រឹក្សានៃអន្តររដ្ឋាភិបាលស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (IPCC), ដោយឆ្លើយតបទៅនឹងកំណើនសីតុណ្ហភាពមធ្យម ១,៨អង្សាសេនៅឆ្នាំ២១០០។

វិស័យកសិកម្ម គឺជាវិស័យដែលរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេបំផុតក្នុងរយៈពេលខ្លីប៉ុន្តែការធ្លាក់ចុះ ផលិតភាពកម្លាំងពលកម្ម និងការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិដោយសារតែការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនិងធ្វើឱ្យ ប៉ះពាល់គ្រប់វិស័យទាំងអស់ដែលក្នុងនោះវិស័យឧស្សាហកម្មនិងរងផលប៉ះពាល់ខ្លាំងជាងគេ។

ផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមកលើសេដ្ឋកិច្ចតាមវិស័យ និងប្រភេទនៃផលប៉ះពាល់ (ភាគរយនៃការធ្លាក់ចុះនៃកំណើនផលិតផលក្នុងស្រុកសរុបក្នុងឆ្នាំ២០៥០)

ការការពារកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ

នៅពេលដែលយើងមិនអាចបញ្ចៀសការបាត់បង់ និងការខូចខាតពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងលក្ខណៈ ជាប្រសិទ្ធភាពចំណាយ ការស្រាវជ្រាវអន្តរជាតិបានស្នើឡើងថា “ការបាត់បង់ជាងពាក់កណ្តាលអាចជៀសវាង បានតាមរយៈគោលនយោបាយបន្សុំឱ្យបានខ្លាំងក្លា”។

បញ្ចៀស **៦៦%**

នៅឆ្នាំ២០៥០

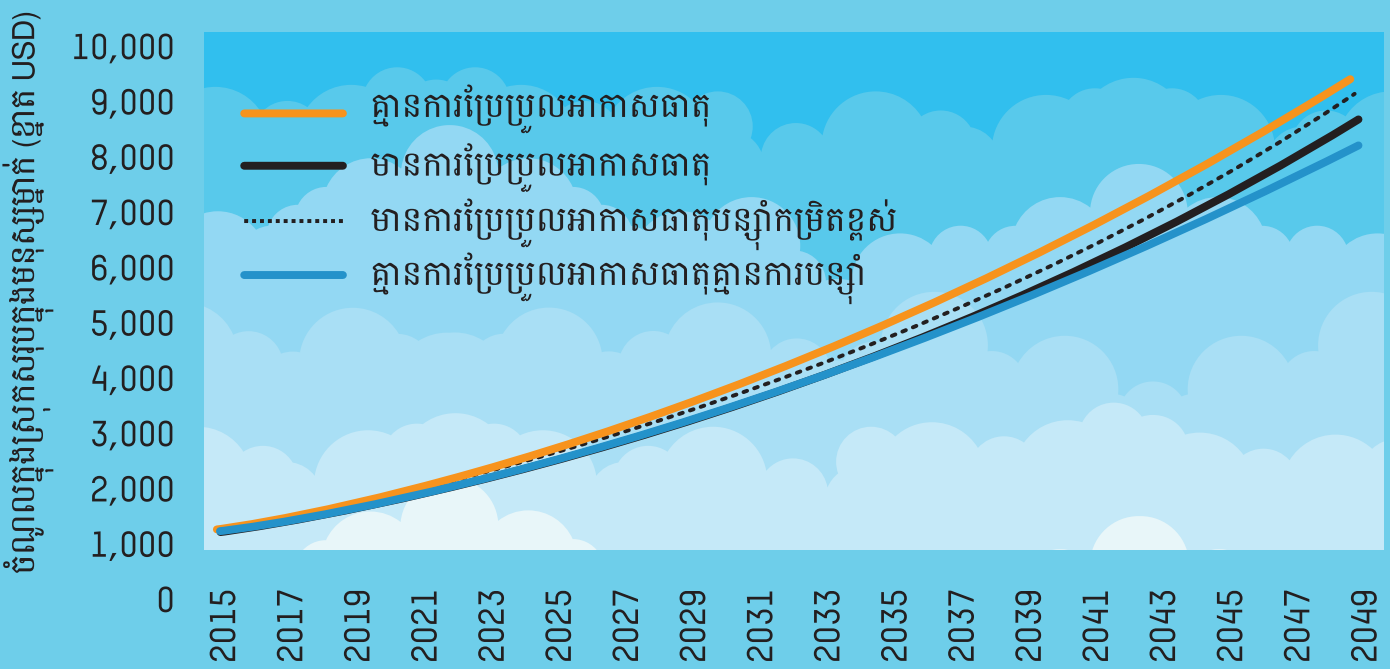
បញ្ចៀស **៣៣%**
នៅឆ្នាំ២០៥០

ប្រសិនបើបានរក្សាកម្រិតចំណាយបច្ចុប្បន្នលើការបន្ត
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុក្នុងប្រទេសកម្ពុជានឹងជួយបញ្ចៀស
ផលប៉ះពាល់បាន ៣៣% នៅឆ្នាំ២០៥០។

ពង្រឹងគោលនយោបាយបន្តនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុអាច
ជួយបញ្ចៀសផលប៉ះពាល់រហូតដល់៦៦% នៅឆ្នាំ២០៥០។

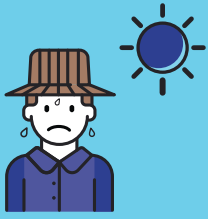
ទោះបីយ៉ាងណា ផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចបានកើនឡើងយ៉ាងពិតប្រាកដជាយូរណាស់មកហើយ ប្រសិទ្ធភាព
នៃការចំណាយលើការបន្តបានកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ជាយូរមកហើយដែរ និងបានជួយដោះស្រាយកំណើន
មួយចំណែកពីផលប៉ះពាល់នេះ។

ម៉ូដែលបង្ហាញថា ការពង្រឹងគោលនយោបាយបន្តក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអាចបញ្ចៀសច្រើនជាងពាក់កណ្តាល
នៃផលប៉ះពាល់ដែលកំពុងបន្តដោយគ្មានការកាត់បន្ថយធនធានជំនួយចំពោះសកម្មភាពអភិវឌ្ឍតាមទម្លាប់
កន្លងទៅ។

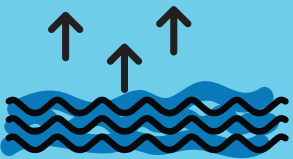

សេណារី “បន្តកម្រិតខ្ពស់” ដោយរួមបញ្ចូលការបង្កើនការចំណាយលើការបន្ត (រួមទាំងហិរញ្ញប្បទាន
អន្តរជាតិ) គោលនយោបាយថ្មីៗ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តវិស័យឯកជនក្នុងការបន្ត (ជាពិសេស ផលិតភាពពលកម្ម)
និងមធ្យោបាយដើម្បីកែលម្អប្រសិទ្ធភាពតម្លៃ (ជាពិសេស ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលទប់នឹងអាកាសធាតុ)។
ក្រោមសេណារីនេះ អត្រាកំណើនចំណូលក្នុងស្រុកសរុបមធ្យមប្រចាំឆ្នាំគួរតែពី ៦,៦% ទៅ ៦,៨%។

ការបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់កម្ពុជាក្នុង ការបន្តទៅនឹងប្រភេទនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ៖ អនុសាសន៍គោលនយោបាយបឋមមួយចំនួន

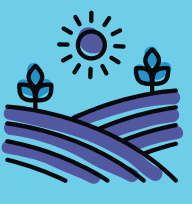
លទ្ធផលនៃការសិក្សាមួយបានបង្ហាញថាសកម្មភាពនៃការបន្តនាពេលបច្ចុប្បន្នពុំបានគិតគូរឱ្យបានដិតដល់អំពីផលប៉ះពាល់នៃភាពតានតឹងនៃកម្ដៅលើផលិតភាពពលកម្ម។ ដូចនេះ ការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមគួរផ្ដោតលើវិធានការការពារចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ និងកម្មករពីភាពតានតឹងនៃកម្ដៅជាពិសេសក្នុងវិស័យកសិកម្ម សំណង់ និងកម្មន្តសាល។ វិស័យឯកជនដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហានេះ ខណៈរដ្ឋាភិបាលជាអ្នកផ្តល់ការគាំទ្រផ្នែកគោលនយោបាយនិងការវិនិយោគសាធារណៈ

ដូចនេះ វាពិតជាចាំបាច់ក្នុងការពង្រឹងភស្តុតាងស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃការកើនឡើងនីវ៉ូទឹកសមុទ្រ ដោយសារភស្តុតាងពីមុនមកបានពន្យល់ថា ផលប៉ះពាល់ទាំងនេះអាចមានកម្រិតខ្ពស់ជាងការខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីទឹកជំនន់និងខ្យល់ព្យុះ ដែលនៅក្នុងនោះការឆ្លើយតបនឹងកំណើននីវ៉ូទឹកសមុទ្រនេះ មិនទាន់ផ្តល់អាទិភាពឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការអន្តរាគមន៍នាពេលបច្ចុប្បន្ននៅឡើយ

ការផ្ដោតអាទិភាពជាចម្បងលើការសាងសង់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដែលទប់នឹងអាកាសធាតុដើម្បីជៀសវាងការខូចខាតលើទ្រព្យសម្បត្តិពិតជាសមស្រប និងត្រឹមត្រូវ។ ការវិភាគអំពីប្រសិទ្ធភាពចំណាយសម្រាប់វិធានការទាំងនេះពិតជាចាំបាច់ត្រូវតែធ្វើការផ្ទៀងផ្ទាត់ឱ្យបានសមស្របក្នុងដំណាក់កាលនៃការតាត់តែងគម្រោងដំបូង និងត្រូវធ្វើប្រសើរឡើងជាលំដាប់ដូចជា តាមរយៈការពង្រឹងដំណើរការវាយតម្លៃគម្រោងសម្រាប់ថវិកាវិនិយោគរបស់រដ្ឋ។

បើទោះបីយ៉ាងណា ជាញឹកញាប់គេតែងតែសន្មត់ថាវិស័យកសិកម្មនឹងមានសារៈសំខាន់តិចតួចសម្រាប់សេដ្ឋកិច្ចក្នុងរយៈពេលវែង ភស្តុតាងចេញពីការសិក្សាបានបង្ហាញថាចំណែកនៃវិស័យកសិកម្មនិងពិតជាមាននិន្នាការថមថយប៉ុន្តែវានៅតែមានសារៈសំខាន់ដែលទាមទារឱ្យមានគោលនយោបាយបន្តសំដៅជំរុញកំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងសមធម៌

ក្នុងវិស័យជាច្រើន ការរៀបចំគោលនយោបាយសាធារណៈនិងទាមទារឱ្យមានការសិក្សាជាក់លាក់បន្ថែមទៀត។ ការសិក្សានេះ រួមមាន ការវិភាគអំពីថាតើក្រុមមនុស្សងាយរងគ្រោះផ្សេងៗនឹងរងផលប៉ះពាល់ដោយរបៀបណា? ផលប៉ះពាល់ដោយសារកំណើននីវ៉ូទឹកសមុទ្រ និងជម្រើសបច្ចេកវិទ្យានានាដើម្បីដោះស្រាយផលប៉ះពាល់លើផលិតភាពពលកម្ម។

គាំទ្រដោយ៖

CAMBODIA CLIMATE CHANGE ALLIANCE

Implemented by: Supported by:

GOVERNANCE OF CLIMATE CHANGE FINANCE TO ENHANCE GENDER EQUALITY IN ASIA PACIFIC www.CFADE.org

ម៉ូដែលស្តីពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ច (GEGIM)

ការកសាងម៉ូដែលមួយឱ្យសមស្របសម្រាប់កម្ពុជា

ម៉ូដែល CEGIM ត្រូវបានបង្កើតឡើងតាមរយៈការប្រឹក្សាយោបល់ជាមួយក្រសួង - ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និងក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាព ដោយគិតគូរលើតម្រូវការ និងឧបសគ្គជាក់លាក់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា

ម៉ូដែលនេះមានលក្ខណៈសាមញ្ញ និងតម្លាភាព ដែលដំណើរការលើ spread sheet ដែលអ្នកទូទៅ អាចងាយយល់

ម៉ូដែល CEGIM ប្រើប្រាស់ទម្រង់សំខាន់ៗមួយចំនួននៃម៉ូដែលផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវបានគេប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយសម្រាប់វាយតម្លៃពីផលប៉ះពាល់សេដ្ឋកិច្ចដោយសារការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

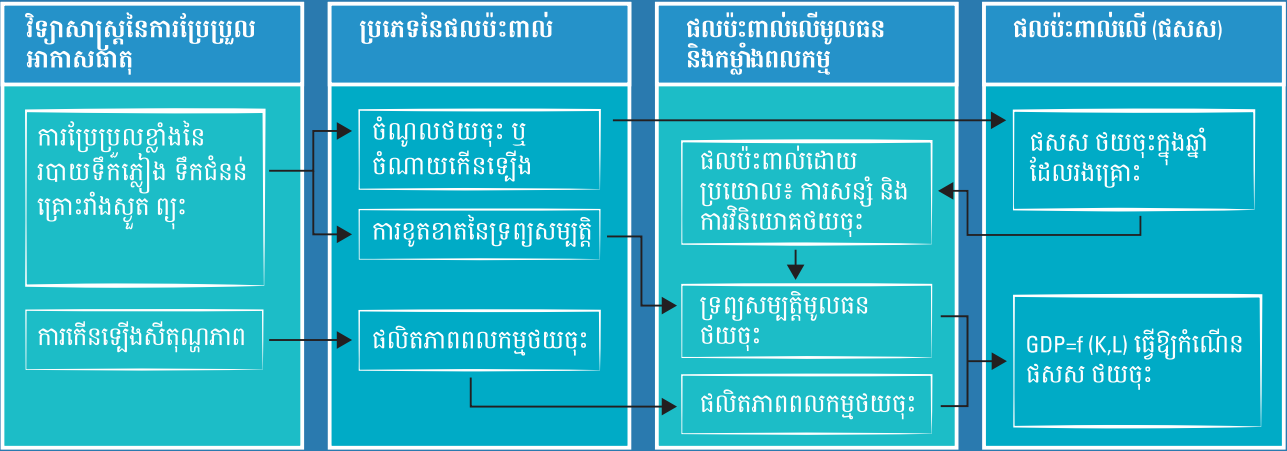
ម៉ូដែលនេះត្រូវបានអនុវត្តដើម្បីទាញយកលទ្ធផលដោយប្រើប្រាស់ទិន្នន័យពីអតីតកាលចំនួន ២៣ឆ្នាំ ដែលភាគច្រើនចេញពីគណនេយ្យជាតិ

CEGIM ប្រភេទ

ប្រភេទទាំងបីនៃផលប៉ះពាល់ដែលត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងម៉ូដែល CEGIM៖ ម៉ូដែល CEGIM ដាក់បញ្ចូលនូវការបាត់បង់ និងការខូចខាតដោយផ្ទាល់ៗប្រភេទក្នុងទម្រង់ដូចខាងក្រោម៖

- ✓ ការបាត់បង់ចំណូលដែលនឹងកាត់បន្ថយផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផសស) ក្នុងឆ្នាំដែលកើតឡើង ប៉ុន្តែវាមិនមានផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់លើ (ផសស) ក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់ទេ
- ✓ ឥទ្ធិពលនៃភាពតានតឹងនៃកំដៅ និងសុខភាពកាត់បន្ថយ (ផសស) តាមរយៈការកាត់បន្ថយផលិតភាពពលកម្ម
- ✓ ការខូចខាតទ្រព្យសម្បត្តិដោយសារតែព្រឹត្តិការណ៍ធ្ងន់ធ្ងរ និងកំណើននិរន្តរ៍ទឹកសមុទ្រកាត់បន្ថយស្តុកមូលធន
- ✓ ការកាត់បន្ថយ (ផសស) ក្នុងឆ្នាំបច្ចុប្បន្ននិងធ្វើអោយ (ផសស) នាពេលអនាគតថយចុះដោយប្រយោលតាមរយៈការកាត់បន្ថយការវិនិយោគ

ក្រាហ្វិច ១ គ្របខ័ណ្ឌនៃម៉ូដែល (CEGIM)

- ម៉ូដែល CEGIM បញ្ចូលនូវភស្តុតាងល្អៗ ដែលមានជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបាត់បង់ និងការខូចខាតពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ប្រភេទបាត់បង់ និងខូចខាត	ប្រភពទិន្នន័យ
ការបាត់បង់ប្រាក់ចំណូល	ការស្រាវជ្រាវ ករណីសិក្សា ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធ
ផលិតភាពពលកម្ម	ការសិក្សាសរីរសាស្ត្រ (Physiological studies)
ការបាត់បង់ទ្រព្យសម្បត្តិ	ការវាយតម្លៃការខូចខាតដោយទឹកជំនន់ រាំងស្ងួត និងព្យុះ ម៉ូដែលនៃកំណើននិរន្តរ៍ទឹកសមុទ្រ

- ម៉ូដែល CEGIM អាចត្រូវបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងបន្ថែមទៀត ជាមួយនឹងទម្រង់ថ្មី ដូចជា ផលប៉ះពាល់គោលនយោបាយស្តីពីការវិនិយោគឯកជន ឬបែងចែកផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុលើវិស័យនិងក្រុមមនុស្សក្នុងសង្គមផ្សេងៗគ្នា។